Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 28. Warszawa, dnia 10 października 1936 r. Rok XIX.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. Cena egzemplarza 1 zł. 25 gr.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87;
Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowem.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 76 — 78.

Poz. 201 — Okólnik Nr. 76 z dnia 3 października 1936 roku o wykładni niektórych przepisów ustawy samorządowej (SS. 34-2-1) . . . Str. 502
202 — Okólnik Nr. 77 z dnia 7 października 1936 roku w sprawie opłat rzeźnianych za ubój zwykły i rytualny (Apr. 60-58-2) . . . „ 503
203 — Okólnik Nr. 78 z dnia 8 października 1936 roku o prostowaniu skażonej pisowni nazwisk (AC. 26a-20-3) . . . „ 504

III. PISMA OKÓLNE.

204 — Pismo z dnia 2 października 1936 roku o postępowaniu władz wojskowych przy wywłaszczeniach na cele obrony Państwa. (AA. 21-b-15) . . . „ 506
205 — Pismo z dnia 3 października 1936 roku w sprawie organizacji obchodu „Dnia Oszczędności" (SG. 40-337-1) . . . „ 507

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 72 — 77.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 wrześnie 1936 roku o służbie pracy młodzieży . . . „ 507
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 24 września 1936 roku o ochronie jesiotrów, łososi i troci w Wiśle i jej dopływach . . . „ 509
Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 roku w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 roku o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych . . . „ 509
Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1936 roku o Państwowym Instytucie Kultury Wsi . . . „ 510
Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 września 1936 roku o upoważnieniu urzędów celnych do przeprowadzania dochodzeń i rozstrzygania spraw karnych skarbowych oraz ustaleniu okręgów ich terytorialnej właściwości . . . „ 511
Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 września 1936 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 roku o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne . . . „ 513

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 225—233.

C. BIBLIOGRAFIA.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Świadczenia w naturze — (szarwark)" L. Stasek . . . „ 517
„Obowiązki i zadania gminy w sprawach drogowych" P. Typiak . . . „ 517

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

201.

OKÓLNIK Nr. 76

z dnia 3 października 1936 r.

o wykładni niektórych przepisów ustawy samorządowej.

(Nr. SS. 34-2-1).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Prezydentów Miast.

Wobec podnoszonych wątpliwości przy stosowaniu przepisów ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

1) *Przepis § 102 ust. 4 ustawy gminnej z 1866 r.* o możności uznania członka zarządu gminy za niezdolnego do piastowania mandatu na przeciąg pewnego okresu czasu przestał obowiązywać z chwilą wejścia w życie ustawy samorządowej, która szczegółowo określa przypadki utraty względnie zawieszenia prawa wybieralności. W myśl więc art. 130 ust. (2) ustawy samorządowej cytowany wyżej przepis stracił moc obowiązującą.

2) *Interpretacja art. 50 ust. (5) i (7).* Wybory przełożonego gminy względnie jego zastępcy przeprowadzane po ustanowieniu na podstawie art. 50 ustawy samorządowej tymczasowego przełożonego względnie tymczasowego jego zastępcy zatwierdza zawsze ta władza, która w myśl art. 50 ust. (1) i (2) była właściwą do zatwierdzenia pierwszych wyborów. Stanowisko powyższe uzasadnione jest tym, iż brak w tym przypadku przymusu przeprowadzenia wyborów oraz nie wchodzi w grę kwestia ustanowienia tymczasowego przełożonego (zastępcy).

Rada gminy w myśl art. 50 ust. (7) może wybrać przełożonego (zastępcę) w ciągu roku od chwili ustanowienia tymczasowego przełożonego (zastępcy). Zebranie wyborcze może być w tym okresie czasu zwoływane: albo przez tymczasowego przełożonego (zastępcę) na skutek żądania tylu radnych ilu potrzeba do dokonania wyboru (połowa + 1) w tym przypadku zebranie wyborcze dokonuje każdorazowo wyboru przewodniczącego zebrania, — albo może być zarządzane przez władzę, uprawnioną do zarządzenia wyborów z własnej inicjatywy, w myśl obowiązującego regulaminu wyborczego.

Przepisy ust. (7) art. 50 ustawy samorządowej stosuje się jedynie do przypadku powołania tymczasowego przełożonego (zastępcy) w myśl ust. (5) tegoż artykułu, to też roczny termin należy obliczać od dnia powołania tymczasowego przełożonego (zastępcy) na skutek niezatwierdzenia lub niedokonania wyboru p o w t ó r n e g o. Natomiast tymczasowy przełożony (zastępca) powołany w myśl ust. (4) art. 50 może sprawować swe obowiązki bez względu na okres czasu, jaki upłynął od dnia powołania go.

3) *Odszkodowania i diety dla członków zarządu.* Uchwała rady gminy, ustalająca wysokość odszkodowania i diet dla członków zarządu za udział w posiedzeniach kolegium zarządu, może obejmować jedynie jeden okres budżetowy, gdyż w myśl § 50 ust. (1) II rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 15.XII.1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 769) przyznanie odszkodowania zależne jest od posiadania środków finansowych i preliminowania odpowiednich kredytów w budżecie gminy.

4) *Czy do podwójciego i wiceburmistrza stosuje się przymus z art. 6 ustawy samorządowej.* Przymus przyjęcia i sprawowania mandatu z art. 6 ustawy samorządowej stosuje się tylko do niepłatnych stanowisk z wyboru, t. j. stanowisk, do których nie jest przywiązane żadne wynagrodzenie (uposażenie). Do podwójciego więc i niezawodowego wiceburmistrza stosuje się przepis art. 6. Jeżeli jednak stanowisko wójta (burmistrza) jest czasowo nieobsadzone, albo wójt (burmistrz) jest zawieszony w czynnościach, bądź z innych powodów nie może pełnić p r z e z o k r e s d ł u ż s z y swych obowiązków, wówczas wszelkie obowiązki i prawa wójta (burmistrza) przechodzą na podwójciego (wiceburmistrza). W tych więc przypadkach podwójci (wiceburmistrz niezawodowy) ma prawo do wynagrodzenia (uposażenia), przysługującego wójtowi (burmistrzowi), zajmuje więc czasowo stanowisko płatne w zarządzie gminy.

Z powyższego wynika, że do podwójciego (niezawodowego wiceburmistrza) w okresie sprawowania przezeń funkcyj wójta (burmistrza z prawem do wynagrodzenia (uposażenia) nie stosuje się przepisu art. 6, podwójci (niezawodowy wiceburmistrz) może więc w powyższych warunkach zrzec się dobrowolnie pełnienia funkcji wójta (burmistrza) bez narażenia się na skutki, wynikające z art. 6 ustawy samorządowej, nie może jednak złożyć mandatu podwójciego (wiceburmistrza).

Powyższe nie dotyczy zawodowych wiceburmistrzów i wiceprezydentów, jako stale płatnych członków zarządu.

5) *Wnoszenie odwołań przez gminy.* Odwołanie przeciw decyzjom władz nadzorczych względnie innych władz administracyjnych może wnosić przełożony gminy jednoosobowo bez potrzeby uzyskiwania ponownie uchwały zarządu kolegialnego lub rady gminy w tych wszystkich przypadkach, gdy:

a) wyraźny przepis szczególny ustawy lub rozporządzenia nie wymaga ponownej uchwały kolegialnego organu gminy, jak np. art. 69 ust. (4) ustawy samorządowej przy rozwiązywaniu organu stanowiącego bądź zarządzającego,

b) decyzja merytorycznie należała do przełożonego, działającego jednoosobowo.

Jeżeli jednak decyzja władzy nadzorczej względnie innej władzy administracyjnej narusza powziętą uchwałę organu kolegialnego gminy, przełożony może odstąpić od złożenia odwołania jedynie na podstawie ponownej uchwały organu kolegialnego gminy, kompetentnego merytorycznie do decydowania w konkretnej sprawie.

Wyjaśnienie powyższe nie dotyczy wszczynania bądź odstępowania od sporu sądowego i to zarówno w sądach powszechnych, jak i w sądach administracyjnych, gdyż sprawy tego rodzaju należą do kompetencji zarządu gminy, działającego kolegialnie (art. 44 ust. (1) lit. j) ustawy samorządowej).

Uprawnienie przełożonego gminy do jedno-osobowego składania odwołań wypływa z art. 1 ust. (2) i art. 46 ustawy samorządowej, w myśl których przełożony jest organem wykonawczym gminy. Jeżeli więc organ kolegialny gminy, działając w zakresie swej kompetencji, podjął uchwałę, to do zakresu wykonania tej uchwały należy również wykorzystanie środka prawnego, jakim jest odwołanie przeciwko decyzji naruszającej tę uchwałę, zaniechanie zaś tego środka prawnego przekracza zakres wykonania uchwały i wymaga wobec tego ponownej uchwały organu kolegialnego.

Z powyższego oczywiście wynika, iż w przypadkach potrzeby ponownej uchwały organu kolegialnego gminy bieg terminu do składania odwołań rozpoczyna się od dnia zawiadomienia o decyzji władzy nadzorczej względnie innej władzy administracyjnej odnośnego organu kolegialnego gminy.

6) *Art. 108 ustawy samorządowej.* Z uwagi na napływające z gromad zażalenia, że przy rozrachunkach pomiędzy gminami a gromadami pozbawiane są te ostatnie praw majątkowych, które na nie przeszły z mocy przepisów art. 108 ust. (1) ustawy samorządowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż uprawnienia Wydziałów Powiatowych z ust. (3) art. 108 do roztrzygania w sprawach likwidacji spraw majątkowych i rozrachunków pomiędzy gminami a gromadami ograniczone są przepisami, ust. (1) tegoż art. 108 i że wobec tego wydziały powiatowe nie mogą wydawać na podstawie ust. (3) orzeczeń, uszczuplających uprawnienia gromad, wynikające z ust. (1) art. 108 ustawy samorządowej, nie mogą więc w żadnej mierze przyznawać nowoutworzonym gminom wiejskich tytułów do majątku dawnych gmin jednostkowych, który z samego prawa przeszedł na gromady.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

202.

OKÓLNIK Nr. 77

z dnia 7 października 1936 r.

w sprawie opłat rzeźnianych za ubój z pozbawieniem przytomności i za ubój rytualny.

(Nr. Apr. 60-58-2).

Do

P. P. Wojewodów, Prezydenta m. st. Warszawy, Starostów i Prezydentów Miast.

W związku z ogłoszonymi w Dz. U. R. P. Nr. 70 z dn. 18 września r. b. rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy o uboju zwierząt gospodarskich (poz. poz. 503, 504 i 505) zachodzi konieczność bardziej szczegółowego, niż dotychczas, uregulowania sprawy opłat, pobieranych przez miasta w związku z ubojem zwierząt z pozbawieniem przytomności i ubojem rytualnym.

Zasada ścisłej odpłatności świadczeń i usług miast w stosunku do obrotu żywcem i mięsem, której dają wyraz zarządzenia, dotyczące uregulowania sprawy opłat, pobieranych z tego tytułu przez miasta (instrukcja z dn. 4.IV.1935 r. Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 15 z dn. 10.V.1935 r. poz. 80) oraz pismo okólne z dn. 11.I. r. b. (Dz. Urz. Min. Spraw. Wewn. Nr. 1 z dn. 15.I. r. b. poz. 7) musi być odpowiednio zastosowana do warunków, jakie powstaną w rzeźniach miejskich z dniem 1.I.1937 r. w związku z ograniczeniem uboju rytualnego oraz wprowadzeniem, jako zasady, uboju z pozbawieniem przytomności.

Nakazana ustawowo humanitarna forma uboju zwierząt nie może pociągnąć za sobą dla klientów rzeźni, stosujących tę formę uboju, konieczności pokrywania również zwiększonych wydatków, jakie miasta ponosić będą w związku z ubojem rytualnym.

Ubój rytualny z natury rzeczy wymaga więcej czasu. Występuje to tym silniej na tle warunków, przy zachowaniu których ubój ten będzie mógł być dokonywany.

Również niewątpliwie czynności nadzoru lek.-wet., w szczególności znakowanie specjalne, nakazane dla mięsa z uboju rytualnego, wymagać będzie więcej czasu. Dotyczy to także robocizny przy uboju w tych rzeźniach, gdzie dokonywuje jej personel rzeźni, opłacany przez miasto.

Zwiększone wydatki, związane z koniecznością świadczenia przez miasta większych względnie specjalnych, dodatkowych usług dla osób, bijących żywiec rytualnie, rzecz prosta, uprawniają do pobierania zwiększonych opłat na rzecz miasta za korzystanie z urządzeń miejskich, w szczególności z rzeźni, za badanie lek.-wet. i przepisowe znakowanie mięsa oraz za robociznę przy uboju rytualnym.

Zachodzi równocześnie potrzeba ustalenia

stawek opłat za wymienione świadczenia i usługi przy uboju z pozbawieniem przytomności.

Ubój ten dokonywany dostatecznie sprawnie zajmie niewątpliwie mniej czasu, a także otrzymane z niego mięso nie będzie wymagało specjalnych, dodatkowych czynności ze strony personelu rzeźni oraz służby lek.-wet.

Z tych względów ubój ten musi być odpowiednio tańszy.

Ustalam rozpiętość pomiędzy opłatami za ubój z pozbawieniem przytomności oraz za ubój rytualny jak 100 : 150, przy czym rozpiętość ta dotyczyć winna wszelkich opłat za korzystanie z urządzeń rzeźni, za badanie lek.-wet. łącznie ze znakowaniem oraz za robociznę, związaną z ubojem, a świadczoną przez personel rzeźni.

Ponieważ w większości rzeźni miejskich, w których będzie się po 1 stycznia 1937 r. odbywał ubój rytualny na podstawie specjalnych pozwoleń — dotychczas niemal cały żywiec rzeźny, poza trzodą, bity był rytualnie, zarządzam ustalenie nowych, wydatnie niższych od obecnych stawek opłat za ubój z pozbawieniem przytomności, po czym dopiero wysokość tych stawek zezwalam podwyższyć w granicach najwyżej do 50% w zastosowaniu do uboju rytualnego.

Proszę Panów o wydanie właściwych zarządzeń, aby nowo ustanowione taryfy opłat były przed dniem 15.XII.1936 r. szczegółowo na terenie każdej publicznej rzeźni miejskiej opublikowane oraz wprowadzone w życie z dniem 1.I. 1937 r.

Okres styczeń — marzec traktować należy, jako próbny, po czym należy ewent. od dn. 1.IV.1937 r. wprowadzić ostateczne taryfy opłat za usługi i czynności, omówione w niniejszym zarządzeniu, oddzielnie dla uboju normalnego oraz dla uboju rytualnego.

Jednocześnie przypominam, że taryfy te winny być tak ułożone, aby z maksymalnym przybliżeniem zapewniły ogólny wpływ z opłat za czynności w nich przewidziane nie większy, niż preliminowany na okres styczeń—marzec 1937 r. w zatwierdzonych budżetach rzeźni miejskich.

Treść niniejszego mego zarządzenia nie narusza w niczym mocy obowiązującej zarządzeń wymienionych na wstępie, a w szczególności pisma okólnego z dn. 11.I. r. b. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 1, poz. 7) w odniesieniu do miejscowości w których unormowanie opłat miejskich, obciążających obrót żywcem i mięsem rozłożono, ze względów budżetowych, na okres paroletni.

Sprawozdań z wykonania zarządzonych przeze mnie prac oczekuję od P. P. Wojewodów oraz P. Prezydenta m. st. Warszawy w terminie do dnia 15.XII. r. b.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

203.

OKÓLNIK Nr. 78

z dnia 8 października 1936 r.

o prostowaniu skażonej pisowni nazwisk.

(Nr. AC. 26-a-20-3).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

A. Uwagi wstępne.

Jest faktem powszechnie znanym, że urzędnicy stanu cywilnego państw zaborczych, czy to pomyłkowo, z powodu nieznajomości zasad pisowni polskiej, czy też w imię świadomie uprawianej polityki wynaradawiającej, wpisywali częstokroć w prowadzonych przez się rejestrach nazwiska rdzennie polskie w formie skażonej np.: Gonschorowsky (Gonschorowski lub Gonsorowski) zamiast Gąsiorowski, Krol zamiast Król, Gorodyskij zamiast Horodyski i t. p.

Z uwagi na zasadnicze znaczenie aktu stanu cywilnego, jako podstawy, na której opierają się wszelkie późniejsze dokumenty urzędowe i prywatne zniekształcenia bądź błędy raz dopuszczone mściły się i mszczą jeszcze dotychczas na dziedzicach danego nazwiska.

Stwierdzono, że istnieje w Państwie liczna jeszcze rzesza pokrzywdzonych w ten sposób jednostek, które z istniejących możliwości naprawienia wyrządzonej bezpośrednio im samym bądź też pośrednio przodkom ich krzywdy, dotychczas nie skorzystały.

Naturalną dążność do odzyskania prawidłowej pisowni nazwiska rodowego hamuje w znakomitej większości przypadków nieznajomość obowiązujących w danym zakresie przepisów bądź też obawa przed uciążliwym i kosztownym postępowaniem.

Chcąc przyjść zainteresowanym z jaknajwydatniejszą w tym względzie pomocą, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z zainteresowanymi Ministerstwami zarządza wprowadzenie do i tak uproszczonego już w omawianej dziedzinie trybu postępowania sprostowawczego dalszych jeszcze, po myśli wyrażonych poniżej zasad, udogodnień.

B. Zasady ogólne.

I. Przywrócenie prawidłowej pisowni nazwiska osiąga się w drodze sprostowania odpowiedniego aktu stanu cywilnego, nie zaś w trybie, przewidzianym dla zmiany nazwisk.

II. Sprostowaniu podlegają wyłącznie skażone, w rozumieniu ust. 1 niniejszego okólnika, a więc w sposób nie nastręczający wątpliwości, nazwiska rdzennie polskie.

III. Sprostowanie przeprowadza się na obszarze całego Państwa w trybie skróconego i przyśpieszonego postępowania administracyjnego (por. niż. pkt. C II, III i IV) bądź sądowego (por. niż. C I).

IV. W postępowaniu administracyjnym zarówno podanie o sprostowanie zgłoszone do władzy administracji ogólnej, jak również decyzja władzy tej, zezwalająca na sprostowanie, wolne są od opłat stemplowych na mocy art. 142 pkt. (1) oraz art. 160 pkt. (1) ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 404 z 1935 r.).

W postępowaniu sądowym szczegółowe zasady z zakresu zwalniania od kosztów sądowych podano niżej pod pkt. C I a) i b).

V. Podania o sprostowania mogą:

1) obejmować prośbę indywidualną osoby zainteresowanej, albo w zbiegu większej ilości zainteresowanych, urodzonych na obszarze jednego i tego samego okręgu administracyjnego (sądowego),
2) nosić charakter prośby zbiorowej, wreszcie w obu wymienionych wyżej przypadkach,
3) zgłaszane być bądź:
   a) przez zainteresowanych bezpośrednio, bądź też
   b) za zgodą ich na wniosek władzy (urzędu).

VI. W podaniu powołać należy fakt skażenia pisowni nazwiska, dołączając uzyskany bądź na wniosek strony bądź z urzędu na wniosek władzy wyciąg (świadectwo) z podlegającego sprostowaniu aktu urodzenia ewent. należycie uwierzytelniony odpis takiego wyciągu.

W przypadkach, w których by dołączenie omawianego wyciągu (odpisu wyciągu) połączone było z pewnymi trudnościami i wpływać mogło na zwłokę w załatwieniu sprawy, poprzestać można na ścisłym podaniu daty urodzenia strony (stron) oraz siedziby urzędu (urzędnika) stanu cywilnego, w którego obrębie podlegający sprostowaniu akt (akty) urodzenia sporządzono.

Ilekroć wszakże ma w danej sprawie zastosowanie tryb postępowania sądowy, t. j. ilekroć sprostowanie nastąpić ma na obszarze mocy obowiązującej K. C. P. z 1825 r. (por. niż. pkt. C I a) i b)), dołączenie do podania wyciągu (odpisu wyciągu) jest rzeczą niezbędną.

VII. Podanie o sprostowanie nazwiska osoby płci męskiej, pozostającej w związku małżeńskim, objąć powinno nie tylko prośbę o sprostowanie aktu jej urodzenia, ale również aktu ślubu i ewent. aktów urodzenia nieletnich dzieci.

VIII. W przypadkach, w których zniekształcenie nazwiska znalazło wyraz nie tylko w aktach stanu cywilnego proszącego, ale również w aktach stanu cywilnego jego pełnoletnich dzieci, rodziców, rodzeństwa lub innych, noszących to samo nazwisko, krewnych, — rzeczą proszącego jest przedstawić krewnym tym, w imię wspólnego i dobrze zrozumiałego interesu ujednostajnienia nazwiska rodowego, zachodzącą konieczność wyjednania i z ich strony również odpowiednich sprostowań.

IX. Władze i urzędy, które by przy sposobności czynności urzędowych ujawniły fakt posługiwania się przez osobę narodowości polskiej nazwiskiem, w rozumieniu wyżej przytoczonych uwag, skażonym, winny na okoliczność tę zwrócić uwagę danej osoby, pouczyć ją o nie nastręczających trudności sposobach przywrócenia nazwisku prawidłowej pisowni ojczystej i to nie tylko przez nią samą, ale i przez członków jej rodziny, wreszcie okazać, w granicach możności, dalszą pomoc (por. niż. pkt. X).

X. Współdziałanie z zainteresowanymi, o jakim mowa w pkt. IX, znaleźć winno szczególne zastosowanie przy czynnościach związanych ze sporządzaniem rejestrów poborowych, przy załatwianiu spraw rezerwistów i t. p.

W przypadkach tych, władze sporządzające listy poborowe oraz inne wykazy powinny w współdziałaniu swym iść dalej jeszcze, a mianowicie:

1) uzyskać od poborowego, rezerwisty bądź innego zainteresowanego, którego nazwisko uległo skażeniu, piśmienne wyrażenie zgody zarówno na sprostowanie nazwiska, jak i na pośredniczenie w sprawie tego sprostowania,

2) zestawić wykazy zainteresowanych, którzy w sposób wyżej w niniejszym punkcie wymieniony (pkt. 1) oświadczenie woli złożyli, — wreszcie

3) zarówno zgłoszenia indywidualne, jak i tylko co wspomniane wykazy, zestawione wedle okręgów administracyjnych (sądowych), właściwych ze względu na miejsce sporządzenia aktu podlegającego sprostowaniu, przesłać w charakterze wniosku z urzędu do odpowiednich zarządzeń władzom do sprostowania powołanym (por. niż. pkt. C).

XI. Współdziałanie, o jakim mowa w pkt. IX i X, nie może, oczywiście, posiadać cech wywierania na stronę jakiegokolwiek przymusu.

C. Zasady szczegółowe (tryb postępowania).

I. Obszar mocy obowiązującej K. C. P. z 1825 r. (województwa środkowe).

Tryb postępowania sądowy.

Podstawę prawną stanowi art. 140 i nast. K. C. P. oraz utrzymane w mocy postanowieniem artykułu XVII pkt. 12 przepisów z dnia 29.XI.1930 r. wprowadzających K. P. C. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 652) postanowienia art. 1647 i nast. U. P. C. z 1864 r.

Okoliczność, że na obszarze tym w znakomitej większości przypadków rejestracja stanu cywilnego osób narodowości polskiej prowadzona była zawsze przez urzędników — Polaków, sprawia, iż fakty wpisywania nazwisk polskich w formie skażonej zaliczyć tu niewątpliwie należy do wyjątkowych (Chełmszczyzna).

W nielicznych z natury rzeczy przypadkach tego rodzaju zastosowanie ma następujący tryb postępowania:

1) podania stron zgłaszane bezpośrednio przez zainteresowanych (por. wyż. pkt. B V 3 a) wnosić należy do sądu okręgowego właściwego ze względu na miejsce położenia księgi, obejmującej akt, podlegający sprostowaniu, przy czym strona może wyjednać zwolnienie od

kosztów postępowania na ogólnych zasadach prawa ubogich,

2) te same podania natomiast, ilekroć, korzystając z przysługującego prawa, strona zgłosi je za pośrednictwem władzy (por. wyż. pkt. B V 3 b) oraz pkt. B X, władza ta kierować winna do dalszych zarządzeń właściwego w rozumieniu punktu poprzedniego 1) prokuratora sądu okręgowego, przy czym te ostatnie podania korzystają z ogólnego zwolnienia od opłat sądowych na równi z innymi zgłaszanymi w interesie publicznym wnioskami z urzędu.

II. Obszar mocy obowiązującej ustawy z dnia 6 lutego 1875 r. o urzędowym stwierdzaniu stanu cywilnego (Dz. U. Rzeszy Nr. 4, str. 23 i nast.) (województwa zachodnie).

Tryb postępowania administracyjny.

Podstawę prawną stanowi § 18 obwieszczenia z dnia 25 marca 1899 r. w sprawie przepisów wykonawczych do wyżej powołanej ustawy z dnia 6 lutego 1875 r. (Dz. U. Rzeszy str. 225), a nadto na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego pkt. 5 w związku z pkt. 2 ustępu XVI protokółu końcowego do konwencji genewskiej z dnia 15 maja 1922 r. oraz pkt. 1 okólnika Wojewody śląskiego Nr. 11 z dnia 30 kwietnia 1933 r.

Podania kierować należy do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

III. Obszar mocy obowiązującej K. C. z 1811 r. (województwa południowe).

Tryb postępowania administracyjny.

Podstawa prawna — pkt. 2 dekretu gub. z dnia 21 października 1836 r. l. 58446 (zb. ust. prow. t. 18, Nr. 159).

Podania kierować należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

IV. Obszar mocy obowiązującej „zbioru praw" (województwa wschodnie).

Materialnych przepisów w zakresie prostowania aktów stanu cywilnego — brak.

Podania kierować należy do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która z powołaniem się na niniejsze zarządzenie przeprowadzi sprostowanie za pośrednictwem właściwych Konsystorzy.

D. Pisownia imion.

Przechodząc z kolei do pokrewnego zagadnienia, dotyczącego pisowni imion, Ministerstwo zwraca uwagę, że w rejestrach poborowych i t. p. spisach urzędowych, imię każdej jednostki podawane być winno, zgodnie z zasadami art. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1934 r. o języku państwowym i języku urzędowania państwowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724,) z reguły w pisowni polskiej. Chociażby więc nawet w akcie urodzenia danej osoby imię jej wyrażone było w pisowni obcej np. Ioannes, Sigismundus, Adalbert, Georg, Grigorius (Hryńko), Nykola i tp., — w omawianych rejestrach pisać należy odpowiednio: Jan, Zygmunt, Wojciech, Jerzy, Grzegorz, Mikołaj i tp.

W przypadkach wszakże, w których by do czasu wydania urzędowego wykazu imion obcych w transkrypcji polskiej, przytoczona wyżej zasada tłumaczenia imion nastręczyć mogła w praktyce z punktu widzenia ścisłej wierności przekładu, jakiekolwiek wątpliwości, należy każdorazowo, z natury rzeczy przede wszystkim więc w stosunku do osób narodowości niepolskiej uwydatniać na sporządzanym spisie, w formie uwagi nawiasowej, obok wyrażonego na pierwszym miejscu odpowiednika polskiego danego imienia pisownię tegoż imienia, ściśle według jego brzmienia, przytoczonego w akcie urodzenia.

Omawiana zasada tłumaczenia imion nie ma oczywiście zastosowania do imion stanowiących właściwość szczególną danej grupy etnicznej, np. Woodrow, Oliver, Knut, Wolfgang, Igor, Trofim, Abraham, Sender, Zysia i tp., które jako takie z istoty swej tłumaczeniu nie ulegają.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

204.

PISMO OKÓLNE

z dnia 2 października 1936 r.

o postępowaniu władz wojskowych przy wywłaszczeniach na cele obrony Państwa.

(Nr. AA. 21-b-15).

Do
P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 68 z dn. 24.VIII. b. r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 24, poz. 168) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości i stosownego wykorzystania niżej podane pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych wystosowane do wszystkich Dowódców O. K.

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

MINISTERSTWO SPRAW
WOJSKOWYCH
DEPARTAMENT BUDOWNICTWA
Warszawa, dn. 18 września 1936 r.
Nr. 8071-767/36 Z. N.

Tryb postępowania przy wywłaszczeniach na cele obrony Państwa.

Dowódca Okręgu Korpusu Nr.

Przesyłając w załączeniu odpis okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24.VIII.36 r. Nr. 68, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 31.VIII.36 r. Nr. 24 poz. 168, w sprawie trybu postępowania przy wywłaszczeniach na cele obrony Pań-

stwa, proszę Pana Generała o polecenie przestrzegania zasad, przyjętych w tym okólniku, a w szczególności, by władze wojskowe — przy zgłaszaniu do P. P. Wojewodów wniosków wywłaszczeniowych — od razu zamieszczały dane, przewidziane w art. 10 § 2 i w art. 17 prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym (Dz. U. R. P. Nr. 86/34 r. poz. 776), z dołączeniem potrzebnych materiałów.

Z ustalonej w okólniku zasady załatwiania przez Urzędy Wojewódzkie pilnych spraw wojskowych poza wszelką kolejnością spraw wywłaszczeniowych, proszę polecić korzystać oględnie i tylko za każdorazowym zezwoleniem Min. Spraw Wojskowych, aby nie narazić na szkodę interesów innych działów administracji państwowej.

W celu umożliwienia Urzędom Wojewódzkim należytego przeprowadzania postępowania wywłaszczeniowego, proszę Pana Generała o wydanie polecenia, aby w miarę możności wnioski wywłaszczeniowe były zawczasu opracowywane i zgłaszane w takim terminie, by możliwie uniknąć pośpiechu, mogącego się odbić niekorzystnie zarówno na sposobie załatwienia spraw wywłaszczeniowych, jak i na interesach stron.

(—) Inż. Toruń Leopold
SZEF DEPARTAMENTU BUDOWNICTWA

205.

PISMO OKÓLNE
z dnia 3 października 1936 r.
w sprawie organizacji obchodu „Dnia Oszczędności“.
(Nr. SG. 40-337-1).

Do
P. P. Wojewodów.

W dniu 31 października r. b. dorocznym zwyczajem obchodzony będzie międzynarodowy „Dzień Oszczędności“, poświęcony propagandzie i krzewieniu idei oszczędności wśród najszerszych warstw społeczeństwa.

Zorganizowaniem „Dnia Oszczędności“ na terenie Rzeczypospolitej zajął się „Centralny Komitet Oszczędnościowy Rzeczypospolitej Polskiej“, z którego inicjatywy powstać mają komitety lokalne w miastach prowincjonalnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Panów Wojewodów o wydanie niezbędnych zarządzeń podległym Im władzom państwowym i samorządowym, zmierzających do poparcia z ich strony powyższej akcji.

Jednocześnie Ministerstwo zaznacza, że akcja propagandy oszczędności powinna posiadać charakter „bezimienności“, to znaczy powinna się odbywać z pominięciem indywidualnej propagandy na rzecz poszczególnych instytucyj oszczędnościowych, a to w celu zaakcentowania przede wszystkim samej idei oszczędności, jako takiej, z podkreśleniem jej roli i znaczenia dla jednostki, społeczeństwa i Państwa.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 24 września Nr. 72 Rok 1936

Poz. 515. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o służbie pracy młodzieży.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Służba pracy młodzieży jest zaszczytną służbą dla Narodu i Państwa.

(2) Polega ona na wykonywaniu pracy fizycznej dla potrzeb obrony Państwa lub jego interesów gospodarczych.

(3) Służbę pracy pełni się na podstawie zaciągu ochotniczego w junackich hufcach pracy.

Art. 2. Junackie hufce pracy zapewnią młodzieży, obok pełnienia służby pracy, także przysposobienie do służby wojskowej lub do wojskowej służby pomocniczej, a nadto nabycie kwalifikacji zawodowych, wychowanie obywatelskie i oświatę ogólną.

Art. 3. Junackie hufce pracy podlegają Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 4. (1) Przy Ministrze Spraw Wojskowych ustanawia się Radę Służby Pracy, złożoną z przedstawicieli Ministrów: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, tudzież z innych osób, powołanych przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z wymienionymi Ministrami.

(2) Rada Służby Pracy jest organem opiniodawczym i doradczym Ministra Spraw Wojskowych w zakresie programu wyszkoleniowego i wychowawczego junackich hufców pracy.

(3) Szczegółowy zakres działania Rady Służby Pracy określi jej regulamin, wydany przez Ministrów, wymienionych w ust. (1).

Art. 5. (1) Na czele junackich hufców pracy stoi komendant tych hufców, mianowany przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej spośród oficerów w służbie czynnej.

(2) Organem pracy komendanta junackich hufców pracy jest komenda junackich hufców pracy.

Art. 6. (1) Personel kierowniczy, instruktorski, biurowy i administracyjny junackich hufców pracy składa się z żołnierzy w służbie czynnej oraz z funkcjonariuszów i pracowników cywilnych.

(2) Żołnierze w służbie czynnej, przydzieleni do junackich hufców pracy, zatrzymują swój charakter oraz przynależność do swych korpusów osobowych i oddziałów macierzystych i podlegają wszystkim przepisom, obowiązującym w wojsku.

Art. 7. (1) Potrzeby junackich hufców pracy pokrywa się z budżetu Funduszu Pracy i z innych dochodów, wskazanych szczególnymi przepisami.

(2) Ponadto junackie hufce pracy wyposażone będą:

a) w urządzenia i sprzęt pracy, przekazane przez Fundusz Pracy;

b) w urządzenia i przedmioty, przydzielone przez Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 8. Junackim hufcom pracy będą powierzane do wykonywania roboty według ustalonego planu gospodarczego na warunkach i w kolejności według porozumienia Ministra Spraw Wojskowych z interesowanymi ministrami i władzami, które przeprowadzają inwestycje.

Art. 9. (1) Do junackich hufców pracy będzie przyjmowana przede wszystkim młodzież bezrobotna obojga płci.

(2) Przyjęci do junackich hufców pracy noszą nazwę junaków (junaczek).

(3) Junacy (junaczki), w miarę posiadanych warunków, wyróżnienia się w służbie i postępów w wyszkoleniu, będą otrzymywali stopnie służbowe, odpowiadające ich kwalifikacjom.

Art. 10. (1) Służba pracy w junackich hufcach pracy trwa zasadniczo 2 lata, jeżeli Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej nie zarządzi inaczej.

(2) W razie zgłoszenia przez junaka (junaczkę) wystąpienia ze służby pracy, zwolnienie jego (jej) ze służby nastąpi w ciągu 4 tygodni od dnia zgłoszenia.

Art. 11. (1) Do junackich hufców pracy przyjmowana może być młodzież w wieku od 18 do 20 lat.

(2) Minister Spraw Wojskowych może zezwolić na przyjmowanie do hufców osób w wieku innym niż określony w ust. (1).

(3) Kandydaci na junaków (junaczki) składają deklaracje, w których zobowiązują się do pełnienia służby pracy zgodnie z postanowieniami dekretu niniejszego i wydanymi na jego podstawie przepisami.

(4) Organy właściwe dla przeprowadzenia zaciągu, warunki i sposób przyjmowania i zwalniania junaków (junaczek) oraz przepisy o pracy junaków (junaczek) określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych.

Art. 12. Junacy (junaczki) otrzymują kwatery, umundurowanie i wyżywienie oraz wynagrodzenie według norm, jakie ustali Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

Art. 13. Junakom po przesłużeniu w junackich hufcach pracy przynajmniej 12 miesięcy, może być przyznane prawo do ulg w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej, na zasadach, jakie ustali Minister Spraw Wojskowych.

Art. 14. W sprawach, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, stosuje się przepisy ustawodawstwa o pracy.

Art. 15. (1) Junacy (junaczki), którzy w czasie służby w junackich hufcach pracy doznali uszkodzenia zdrowia lub ciała, mają prawo do bezpłatnej pomocy lekarskiej, środków leczniczych oraz leczenia szpitalnego, na zasadach, ustalonych dla żołnierzy w służbie czynnej.

(2) W zakresie świadczeń na wypadek utraty zdolności zarobkowej, kalectwa lub śmierci, służba w junackich hufcach pracy, pełniona przez junaków (junaczki), będzie uważana za równoznaczną z czynną służbą wojskową.

Art. 16. (1) Junacy (junaczki) obowiązani są w czasie trwania stosunku służbowego do posłuszeństwa wobec przełożonych i stosowania się do przepisów regulaminu junackich hufców pracy, wydanego przez Ministra Spraw Wojskowych.

(2) W razie naruszenia obowiązku, określonego w ust. (1), przełożeni, wskazani w regulaminie junackich hufców pracy, mogą stosować do junaków (junaczek) następujące kary dyscyplinarne:

a) nagana;

b) wykonywanie czynności porządkowych poza ustaloną kolejnością;

c) zakaz opuszczania kwatery na czas do dni 14;

d) areszt na czas do dni 3;

e) obniżenie stopnia służbowego;

f) wydalenie z junackich hufców pracy.

(3) Kara wydalenia z junackich hufców pracy pociąga za sobą utratę praw związanych z tą służbą oraz niemożność ponownego przyjęcia do junackich hufców pracy.

(4) Samowolne porzucenie służby w junackich hufcach pracy pociąga za sobą skutki wydalenia.

Art. 17. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 18. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 516. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. o ustaleniu nadzwyczajnego wykazu imiennego nieruchomości podlegających wykupowi przymusowemu.

Poz. 517. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. o uznaniu Statutu Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Poz. 518. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. o uznaniu Statutu Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Poz. 519. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej do grup uposażenia oraz o dodatkach lokalnych i służbowych.

Poz. 520. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 sierpnia 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 29 kwietnia 1936 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

z 28 września Nr. 73 Rok 1936

Poz. 521. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 sierpnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o badaniu stanu zdrowia osób zatrudnionych na polskich morskich statkach handlowych.

Poz. 522. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 września 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o ustaleniu dalszego zapasu cukru na okres kampanijny 1935/36.

Poz. 523. Oświadczenie rządowe z dnia 8 września 1936 r. w sprawie złożenia przez Estonię dokumentu ratyfikacyjnego umów Światowego Związku Pocztowego, podpisanych w Kairze dnia 20 marca 1934 r.

Poz. 524. Oświadczenie rządowe z dnia 22 września 1936 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych protokołu taryfowego polsko-norweskiego, podpisanego w Warszawie dnia 14 marca 1936 r.

z 30 września Nr. 74 Rok 1936

Poz. 525. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. o odroczeniu eksmisyj z lokali handlowych i przemysłowych.

Poz. 526. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. o ograniczeniu praw emerytalnych notariuszów i pisarzy hipotecznych.

Poz. 527. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1936 r. o ustaleniu nadzwyczajnego wykazu imiennego nieruchomości podlegających przymusowemu wykupowi.

Poz. 528. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 sierpnia 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia z dnia 25 października 1934 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie niektórych towarów.

Poz. 529. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 września 1936 r. o utworzeniu gminy Piski w powiecie ostrołęckim, województwie białostockim.

Poz. 530. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 24 września 1936 r. o ochronie jesiotrów, łososi i troci w Wiśle i jej dopływach.

Na podstawie art. 54 ust. (1) pkt 1) ustawy z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się zakaz połowu jesiotrów.

§ 2. (1) Wprowadza się zakaz połowu łososi i troci w okresach następujących:

1. na obszarze województwa pomorskiego — od 10 grudnia do 10 stycznia i od 15 kwietnia do 15 maja;

2. od granicy województwa pomorskiego i warszawskiego do ujścia do Wisły rzeki Sanny — od 15 kwietnia do 31 maja;

3. od ujścia rzeki Sanny do granicy województwa śląskiego — od 15 kwietnia do 31 maja oraz od 1 października do 31 grudnia.

(2) Przepis ust. (1) nie dotyczy sportowego połowu na wędkę.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1936 r. i obowiązuje do dnia 30 września 1939 r. Na ten okres czasu zawiesza się przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 października 1932 r. o ochronie ryb i raków na wodach otwartych (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 874) dotyczący ochrony jesiotrów, łososi i troci w Wiśle i jej dorzeczu.

---

z 30 września Nr. 75 Rok 1936

Poz. 531. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt. a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) umieszcza się jako ustęp ostatni przepis w brzmieniu następującym:

„Za podstawę do ustalenia różnicy przyjmuje się:

a) z tytułu służby cywilnej — uposażenie

zasadnicze z dodatkami oraz zasiłkiem przyznanym w związku z zaszeregowaniem do grupy uposażenia,

b) z tytułu służby wojskowej — uposażenie posiadanego stopnia z dodatkiem służbowym i dodatkiem lokalnym lub żołd oraz równowartość wyżywienia.".

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 532. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1936 r. o Państwowym Instytucie Kultury Wsi.

Na podstawie art. 74 ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Powołuje się do życia Państwowy Instytut Kultury Wsi jako organ doradczy i pomocniczy administracji rządowej w sprawach kultury wsi.

Art. 2. Zadaniem Instytutu jest:

1) badanie zagadnień związanych z kulturą wsi,

2) opracowywanie metod pracy nad podniesieniem tej kultury,

3) poradnictwo w zakresie metod pracy.

Art. 3. Prace Instytutu wykonywane są przez Zarząd, Dyrektora Instytutu, Radę Naukową oraz przez stałych lub dorywczych pracowników naukowych.

Art. 4. Rada Naukowa składa się z prezesa i członków, powołanych na okres trzech lat przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Ministrem Opieki Społecznej spośród osób pracujących naukowo nad zagadnieniami, związanymi z kulturą wsi, i spośród osób zajmujących się działalnością praktyczną w dziedzinach, związanych z kulturą wsi.

Art. 5. (1) Zarząd Instytutu stanowią Dyrektor Instytutu i dwaj członkowie, ci ostatni powołani do odwołania przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) Poza tym w pracach Zarządu Instytutu biorą udział delegaci zainteresowanych ministrów, po jednym z każdego ministerstwa.

Art. 6. Prezes i członkowie Rady Naukowej oraz członkowie Zarządu Instytutu pełnią swe funkcje bezpłatnie.

Art. 7. (1) Dyrektor Instytutu kieruje pracami Zarządu Instytutu.

(2) Dyrektora Instytutu mianuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Art. 8. Instytut podlega Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 9. Organizację i zakres pracy Instytutu określi szczegółowo statut, uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 10. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 11. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 533. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1936 r. o państwowym gospodarstwie leśnym.

Poz. 534. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1936 r. w sprawie deponowania w Banku Polskim sum przeznaczonych na wypłatę odsetek i kapitału z tytułu zagranicznych zobowiązań Skarbu Państwa, banków państwowych, przedsiębiorstw i funduszów państwowych oraz związków samorządu terytorialnego.

Poz. 535. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 sierpnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie ustalenia warunków wywozu drogą morską spirytusu i napojów wyrobionych ze spirytusu.

z 6 października Nr. 76 Rok 1936

Poz. 536. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. Prawo o ustroju sądów wojskowych.

Poz. 537. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. Kodeks wojskowego postępowania karnego.

Poz. 538. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. Przepisy wprowadzające prawo o ustroju sądów wojskowych oraz kodeks wojskowego postępowania karnego.

z 8 października Nr. 77 Rok 1936

Poz. 539. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Poz. 540. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych.

Poz. 541. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. o odstąpieniu niektórych nieruchomości państwowych.

Poz. 542. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 września 1936 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli.

Poz. 543. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 września 1936 r. o upoważnieniu urzędów celnych do przeprowadzania dochodzeń i rozstrzygania spraw karnych skarbowych oraz ustaleniu okręgów ich terytorialnej właściwości.

Na podstawie art. 144 § 5 ustawy karnej skarbowej z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355) oraz zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 1932 r. o wykonaniu ustawy karnej skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 362) upoważnia się do przeprowadzania dochodzeń oraz rozstrzygania spraw niżej wymienione urzędy celne i zarazem ustala się ich terytorialną właściwość jak następuje:

§ 1.

Na obszarze dyrekcji ceł	Siedziba urzędu celnego	Okrąg jurysdykcyjny obejmuje
Warszawa	Warszawa	m. st. Warszawę, województwa warszawskie, lubelskie i kieleckie z wyjątkiem powiatów: częstochowskiego, zawierciańskiego i będzińskiego;
	Łódź	województwo łódzkie z wyłączeniem powiatu wieluńskiego;
	Grajewo	województwo białostockie;
	Wilno	województwa: nowogródzkie i poleskie, a z województwa wileńskiego powiaty: miejski Wilno, oszmiański, wileńsko-trocki, wilejski i mołodecki;
	Turmont	z województwa wileńskiego powiaty: brasławski, święciański, dziśnieński i postawski;
Poznań	Gdynia	powiaty: morski, kartuski i tczewski;
	Chojnice	powiaty: chojnicki, tucholski, sępoleński, kościerzyński, starogardzki i świecki;
	Grudziądz	powiaty: grudziądzki, brodnicki, lubawski i działdowski;
	Bydgoszcz	powiaty: bydgoski, szubiński, inowrocławski, toruński, chełmiński, wąbrzeski, chodzieski i wyrzyski;
	Poznań	powiaty: poznański, śremski, średzki, obornicki, wrzesiński, gnieźnieński, wągrowiecki, mogileński, żniński, jarociński, czarnkowski i szamotulski;
	Zbąszyń	powiaty: nowotomyski i międzychodzki;
	Leszno	powiaty: leszczyński, wolsztyński, kościański, rawicki i gostyński;
	Sośnie	powiaty: ostrowski, krotoszyński i kępiński;
	Praszka	powiat wieluński wojew. łódzkiego;
Lwów	Kraków	powiaty: makowski, wadowicki, bocheński, myślenicki, brzeski, dąbrowski, mielecki, ropczycki, tarnowski, Kraków miasto i powiat krakowski;

Na obszarze dyrekcji ceł	Siedziba urzędu celnego	Okrąg jurysdykcyjny obejmuje
Lwów	Czarny Dunajec	powiaty: nowotarski i limanowski;
	Zdołbunów	województwo wołyńskie;
	Muszyna	powiaty: gorlicki, jasielski i nowosądecki;
	Łupków	powiaty: krośnieński, liski, sanocki i brzozowski;
	Przemyśl	powiaty: stryjski, dobromilski, jarosławski, łańcucki, mościski, niżański, przemyski, przeworski, tarnobrzeski, lubaczowski, doliński, samborski, turczański, kolbuszowski, rzeszowski i drohobycki;
	Śniatyn-Załucze	powiaty: horodeński, kolomyjski, śniatyński, kosowski, zaleszczycki, borszczowski, czortkowski, buczacki, kałuski, nadwórniański, stanisławowski, tłumacki, trembowelski i husiatyński;
	Lwów	powiaty: bobrecki, gródecki, jaworowski, rawski, rudecki, sokalski, żółkiewski, żydaczowski, brzeżański, kamionecki, przemyślański, radziechowski, złoczowski, brodzki, Lwów miasto i powiat lwowski, skałacki, tarnopolski, zbaraski, zborowski, podhajecki i rohatyński;
Mysłowice	Chebzie	okrąg Sądu Grodzkiego w Rudzie;
	Chorzów	okrąg Sądu Grodzkiego w Chorzowie;
	Katowice	okręgi sądów grodzkich w Katowicach, Mikołowie, Pszczynie i Mysłowicach;
	Lubliniec	okręgi sądów grodzkich: w Lublińcu, Tarnowskich Górach i powiat częstochowski województwa kieleckiego;
	Cieszyn	okręgi sądów grodzkich: w Cieszynie i Skoczowie;
	Bielsko	okręgi sądów grodzkich: w Bielsku i Strumieniu;
	Sosnowiec	powiaty: zawierciański i będziński w woj. kieleckim;
	Zwardoń	powiaty: żywiecki, chrzanowski i bialski w województwie krakowskim;
	Sumina	okręgi sądów grodzkich: w Rybniku, Żorach i Wodzisławiu.

§ 2. Brak upoważnienia do przeprowadzania dochodzeń i rozstrzygania spraw nie pozbawia urzędu kompetencji do wykonywania czynności określonych w art. 147 — 149 u. k. s. i nie jest również przeszkodą przyjęcia od obwinionego prośby albo spisania z nim protokółu dobrowolnego poddania się karze oraz przyjęcia i zarachowania złożonej w tym celu kwoty (art. 176 i nast. u. k. s.). Rozstrzygnięcie jednak takiej prośby należy do urzędu, właściwego w myśl § 1 rozporządzenia niniejszego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 stycznia 1930 r. w sprawie upoważnienia urzędów celnych do przeprowadzania śledztw i rozstrzygania spraw karno-skarbowych oraz ustalenia okręgów ich terytorialnej właściwości (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 82).

Poz. 544. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 września 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 407) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) z uwzględnieniem zmian wynikających z powołanej wyżej ustawy oraz przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu z odpowiednią zmianą numeracji artykułów i ustępów.

Załącznik do obw. Min. Rol. i Ref. Roln. z dnia 18 września 1936 r. (poz. 544).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 28 października 1933 r.

o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1.

(1) Z nieruchomości, obciążonych zaległymi należnościami z tytułu podatków i danin publicznych, tak państwowych jak i samorządowych lub z tytułu udzielonych przez Państwo pożyczek, będą w granicach rozporządzeń Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych przejmowane na własność Państwa grunty za ciążące na tych nieruchomościach podatki, daniny publiczne i pożyczki udzielone przez Państwo.

(2) Z nieruchomości, obciążonych zaległymi należnościami z tytułu pożyczek długoterminowych, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego oraz z tytułu świadczeń na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, mogą być na wniosek właściwych banków lub instytucji przejmowane na własność Państwa grunty za ciążące na tych nieruchomościach należności z tytułu powyższych pożyczek i świadczeń. Najmniej na 14 dni przed zgłoszeniem wniosku banki i instytucje winny zawiadomić właściciela nieruchomości.

(3) Rozporządzenie niniejsze stosuje się do nieruchomości ziemskich oraz do gruntów niezabudowanych, położonych w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast.

Art. 2.

Wyłączone są spod działania ustawy niniejszej nieruchomości, stanowiące gospodarstwa grupy A w rozumieniu art. 3 ust. (1) pkt 1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59). Postanowienia tego nie stosuje się, jeżeli nieruchomość, z której przejmuje się grunty, położona jest w granicach lub w sferze interesów mieszkaniowych miast.

Art. 3.

(1) Grunty przejmowane będą za należności, które posiadają przywilej zaspokojenia z nieruchomości z pierwszeństwem przed innymi obciążeniami, ujawnionymi w księgach hipotecznych lub które zapisane są w księgach tych na pierwszym i bezpośrednio na dalszych miejscach; za pozostałe należności grunty przejmowane będą tylko wówczas, gdy należności te powstały z tytułu podatków i danin publicznych, płatnych przed dniem 1 stycznia 1936 r., przy czym w tym przypadku grunty przejmowane będą tylko za taką sumę należności lub ich części, która — bez względu na stopień hipoteczny należności — mieści się wraz z wszystkimi poprzedzającymi obciążeniami w granicach 2/3 wartości nieruchomości. Okoliczność, że jedna z instytucji, wymienionych w art. 1, nie przyłączyła się do postępowania, nie stanowi przeszkody do przyłączenia się innych instytucji, których wierzytelności znajdują się na bezpośrednio dalszych miejscach.

(2) Grunty z nieruchomości, nie posiadających uregulowanej hipoteki, przejmowane będą bez ograniczeń wynikających z ustępu poprzedzającego.

Art. 4.

(1) Postępowanie celem przejęcia gruntów może być wszczęte, jeżeli należność nie została uiszczona w ciągu 12 miesięcy po terminie płatności; jeżeli termin płatności uległ odroczeniu lub należność została rozłożona na raty, postępowanie może być wszczęte po upływie 6 miesięcy od terminu, w którym przypadała płatność odroczonej należności lub jej raty.

(2) Jeżeli terminy określone w ust. (1) upłynęły w stosunku do jednej z należności, postępowaniem mogą być objęte pozostałe wymagalne już należności choćby w stosunku do nich terminy określone w ust. (1) nie upłynęły.

(3) Jeżeli zaległość, uzasadniająca wszczęcie postępowania, powstała z tytułu podatku, daniny publicznej lub pożyczki udzielonej przez Państwo, postępowanie może być zastosowane do całej sumy ciążących na nieruchomości podatków, danin publicznych i pożyczek udzielonych przez Państwo.

(4) W przypadkach, w których wskutek niepłacenia rat pożyczek, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego, stał się wymagalny kapitał pożyczki, zaległe raty oraz kapitał pożyczki mogą być objęte jednym postępowaniem.

Art. 5.

(1) Wartość przejmowanych gruntów stanowi szacunek tych gruntów, zmniejszonych o wartość służebności gruntowych, uprawnień do wydobywania żywic ziemnych we wszystkich stanach skupienia oraz przejętych w myśl art. 7 ust. (2) wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego.

(2) Wartość nieruchomości, z której przejmuje się grunty, stanowi szacunek nieruchomości, zmniejszony o wartość ciężarów, które — stosownie do obowiązujących przepisów egzekucyjnych — w razie egzekucji z nieruchomości utrzymuje się na nieruchomości bez potrącenia z ceny nabycia. W szacunku nieruchomości ziemskich uwzględniona będzie wartość plonów lub zasiewów w warunkach normalnego zagospodarowania nieruchomości.

(3) Szacunek gruntów przejmowanych z nieruchomości ziemskich oraz szacunek nieruchomości ziemskich, z których grunty się przejmuje, będzie ustalony według zasad, stosowanych przez Państwowy Bank Rolny przy udzielaniu kredytu w listach zastawnych.

(4) Szacunek gruntów niezabudowanych, położonych w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, ustalany będzie według przeciętnych cen, płaconych w roku, poprzedzającym wszczęcie postępowania, za takie same lub podobne grunty.

(5) Szacunek służebności gruntowych i ciężarów, których wartość nie jest ujawniona w hipotece, będzie ustalany według zasad stosowanych w postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości.

(6) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości ustalać będą:

a) zmiany, jakim ulegną stosowane przez Państwowy Bank Rolny normy szacunkowe w zastosowaniu do rozporządzenia niniejszego — z tym ograniczeniem, że w drodze tych zmian nie może nastąpić obniżenie norm więcej niż o 25%;

b) zasady szacowania drzewostanów oraz plonów lub zasiewów;

c) przepisy normujące uprawnienia właściciela nieruchomości do sprzątnięcia plonów i warunki, w których plony i zasiewy mogą być przejęte wraz z gruntami;

d) organa, dokonywające szacunku w myśl artykułu niniejszego.

Art. 6.

Za zgodą właściciela nieruchomości mogą być przejęte grunty w rozmiarze, przekraczającym równowartość należności, o ile przejęcie tej nadwyżki gruntów jest celowe pod względem gospodarczym. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych ustali zasady i sposób wypłaty wynagrodzenia za te grunty: w rozporządzeniu tym uwzględniona będzie zasada, że Skarb Państwa odpowiada do wysokości wynagrodzenia za ciężary i wierzytelności, które nie przeszły w całości lub w części na grunty przejęte.

Art. 7.

(1) Ograniczenia własności, związane stale z nieruchomością, nie wyłączając ograniczeń, przewidzianych w statutach ordynacji i fundacji, nie stanowią przeszkody do zastosowania rozporządzenia niniejszego i nie przechodzą na grunty przejęte.

(2) Grunty, przejmowane na podstawie rozporządzenia niniejszego, wolne są od wszelkich wierzytelności i ciężarów z wyjątkiem służebności gruntowych oraz wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego, które w przypadkach, określonych w ust. (3) przejdą w wyniku segregacji na grunty przejęte.

(3) W przypadkach, w których nieruchomość obciążona jest wierzytelnościami instytucji kredytu długoterminowego, a wskutek przejęcia gruntów za inne należności zabezpieczenie tych wierzytelności zmniejszyłoby się poniżej norm dopuszczalnych w myśl statutu oraz przepisów szacunkowych instytucji bądź postanowień umownych, dotyczących lokaty papierów emitowanych przez instytucję, wierzytelności wymienione ulegają segregacji, zgodnie z powołanymi przepisami i postanowieniami, pomiędzy przejmowaną a pozostałą część nieruchomości. Władza uskuteczniająca przejęcie gruntów ustala w porozumieniu z instytucją, czy zachodzi konieczność segregacji. W razie rozbieżności zdań decyduje Minister Skarbu.

(4 Segregacji wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego dokonywają te instytucje w porozumieniu z władzą uskuteczniającą przejęcia gruntów. W razie rozbieżności zdań co do wysokości kwoty pożyczki, ulegającej przeniesieniu na grunty przejęte, decyduje Minister Skarbu.

(5) Na nieprzejętą część nieruchomości winny być przeniesione przede wszystkim zaległości z tytułu pożyczek, ciążących na nieruchomości, przy czym zaległościom tym służyć będzie pierwszeństwo hipoteczne, równe kapitałowi i zaległym ratom tych pożyczek lub ich części, które pozostały na nieprzejętej części nieruchomości.

(6) Po wydaniu decyzji o przejęciu gruntów pożyczki lub ich części przeniesione na przejmowaną część nieruchomości, ulegają spłacie, począwszy od raty, przypadającej w najbliższym terminie po złożeniu właściwej władzy przez instytucję dokumentów dotyczących segregacji.

(7) Postępowanie, unormowane w rozporządzeniu niniejszym, nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia w terminie wszelkiego rodzaju należności z tytułu wierzytelności ulegających segregacji.

Art. 8.

(1) Grunty, przejęte na podstawie rozporządzenia niniejszego, a położone poza granicami i poza sferą interesów mieszkaniowych miast i nadające się do użytkowania rolniczego, przeznacza się przede wszystkim na parcelacje.

(2) Grunty niezabudowane, położone w granicach administracyjnych lub w sferze intere-

sów mieszkaniowych miast, przekazywane będą na cele rozbudowy miastom i innym związkom komunalnym za cenę, odpowiadającą szacunkowi przejęcia.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych upoważniony jest do zbycia i zamiany tych gruntów, położonych poza granicami administracyjnymi miast, które nie zostaną rozparcelowane lub przekazane na cele rozbudowy miast. Upoważnienie to dotyczy również obszarów leśnych, przejętych na podstawie rozporządzenia niniejszego. Minister Spraw Wewnętrznych upoważniony jest do zbycia lub zamiany gruntów, położonych w granicach administracyjnych miast, a nie przekazanych na cele rozbudowy miast. Upoważnienia powyższe obejmują zrzeczenie się w całości lub w części praw do gruntów przejętych przed przepisaniem tytułu własności na Skarb Państwa.

(4) Upoważnia się Ministra Skarbu do zwalniania w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, nabywców gruntów od opłat skarbowych i samorządowych za przeniesienie prawa własności.

Art. 9.

(1) Parcelacja gruntów (art. 8 ust. (1)) przeprowadzona będzie według zasad, stosowanych przy parcelacji gruntów państwowych, dokonywanej na podstawie przepisów o wykonaniu reformy rolnej oraz o osadnictwie wojskowym.

(2) Grunty, przejęte na podstawie rozporządzenia niniejszego, a przeznaczone na parcelację i osadnictwo wojskowe, będą zaliczane na poczet wykonania planów parcelacyjnych.

Art. 10.

(1) Wpływy ze zbycia gruntów, przejmowanych na podstawie rozporządzenia niniejszego oraz wpływy z użytkowania tych gruntów do czasu ich zbycia po pokryciu kosztów, związanych ze zbyciem gruntów, będą przelewane corocznie na pokrycie należności, proporcjonalnie do wysokości tych należności.

(2) Rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych ustalać będą szczegółowe zasady rozrachunku wpływów, a w szczególności:

a) zasady rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa, bankami państwowymi, instytucjami kredytu długoterminowego i instytucjami ubezpieczeń społecznych z tytułu należności tych banków i instytucji w przypadkach, gdy grunty, przejęte za te należności, nie uległy zbyciu lub gdy zostały przeznaczone na osadnictwo wojskowe;

b) zasady rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a miastami i innymi związkami komunalnymi za grunty przekazane na cele rozbudowy miast;

c) sposób ryczałtowego obliczania kosztów parcelacji gruntów.

(3) Spłata wierzytelności, wymienionych w art 1, może być dokonana za zgodą wierzycieli w obligacjach 3% państwowej renty ziemskiej według wartości nominalnej po potrąceniu kosztów, związanych ze zbyciem gruntów na zasadach, które ustali rozporządzenie Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu. W tym przypadku sumy uzyskane ze zbycia gruntów przejętych, wpływają na rzecz Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 40, poz. 364).

Art. 11.

W miarę spłacania należności, powstałych z tytułu udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego pożyczek w listach zastawnych, banki lub instytucje te umarzać będą listy zastawne na taką sumę, jaka odpowiada kapitałowej części spłacanych należności.

Art. 12.

Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania z zapasów kasowych zwrotnych dotacji na koszty związane z przejmowaniem gruntów oraz na koszty związane z przygotowaniem gruntów do parcelacji i przeprowadzeniem parcelacji.

Art. 13.

Postanowień ustawowych, określających wysokość odsetek zwłoki od zaległych należności instytucji ubezpieczeń społecznych oraz związków komunalnych, nie stosuje się do sum otrzymywanych w wyniku rozrachunku wpływów przez te instytucje i związki.

Art. 14.

(1) Jeżeli nieruchomość, z której przejęto grunty, znajduje się w dzierżawie, Skarb Państwa wstępuje w prawa właściciela w stosunku do gruntów przejętych z prawem rozwiązania umowy dzierżawnej za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie następuje przez doręczenie decyzji o przejęciu gruntów. Rozwiązanie umowy następuje z końcem roku dzierżawnego, następującego po roku, w którym dzierżawcy wypowiedziano umowę. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia właściciela nieruchomości od odpowiedzialności za szkody i straty z powodu niedotrzymania warunków dzierżawy; dzierżawcy w żadnym jednak razie nie służy prawo żądania odszkodowania z tytułu utraconych korzyści.

(2) Jeżeli przejęciu ulega część nieruchomości, dzierżawcy służy prawo zrzeczenia się dzierżawy w całości, jeżeli obszar, co do którego umowa dzierżawna ulega rozwiązaniu, stanowi więcej niż 1/4 całego dzierżawionego obszaru, a jeżeli chodzi o nieruchomości ziemskie ponadto w tych przypadkach, gdy dzierżawą objęte zakłady przemysłu rolnego, których wytwórczość oparta była na produkcji obszarów, co do których umowa ulega rozwiązaniu.

Art. 15.

Decyzje o wszczęciu postępowania, unormowanego w rozporządzeniu niniejszym, wydaje wojewoda na wniosek dyrektora izby skarbowej, instytucji lub innych osób prawnych wymienionych w art. 1. Decyzje o wszczęciu postępowania są ostateczne.

Art. 16.

Na podstawie decyzji wojewody o wszczęciu postępowania będzie wpisane w księdze hipotecznej nieruchomości ostrzeżenie z tym skutkiem, że w dalszym postępowaniu uwzględniony będzie taki stan prawny nieruchomości, jaki istniał w chwili wpisania ostrzeżenia.

Art. 17.

Po oszacowaniu gruntów przez organa, powołane w myśl art. 5 ust. (6) pkt d), wojewoda określi obszar i granice gruntów przejmowanych oraz wyda decyzję o przejęciu ich na własność Państwa.

Decyzja ta jest ostateczna i stanowi tytuł:

a) do objęcia przejętych gruntów w posiadanie Państwa;

b) do wydzielenia gruntów przejętych i przepisania prawa własności na rzecz Państwa;

c) do ujawnienia w wykazie hipotecznym gruntów przejętych obciążeń, przewidzianych w art. 7 ust. (2), oraz do skreślenia z pozostałej części nieruchomości wpisów dotyczących tych należności za które zostały przejęte grunty.

Art. 18.

(1) W przypadku, gdy nieruchomość poddana jest egzekucji sądowej, postępowanie unormowane w niniejszym rozporządzeniu, może być wszczęte tylko wtedy, gdy wierzyciel w ciągu 6 miesięcy nie popiera egzekucji lub nie żąda podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, bądź też od ustania przyczyny zawieszenia postępowania. W przypadku, gdy nieruchomość z mocy szczególnych przepisów poddana jest egzekucji pozasądowej, decyzje o wszczęciu postępowania, unormowanego rozporządzeniem niniejszym, wojewoda wydaje w porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej.

(2) Jeżeli nieruchomość zostanie poddana egzekucji po wszczęciu postępowania celem przejęcia gruntów, wojewoda w porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej może zawiesić to postępowanie do czasu zakończenia postępowania egzekucyjnego. W razie niedojścia licytacji do skutku wojewoda podejmie wszczęte postępowanie, w przypadku zaś sprzedaży nieruchomości z licytacji, postępowanie umorzy.

Art. 19.

Koszty postępowania, dotyczące przejęcia gruntów, obciążają właściciela nieruchomości. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustali sposób obliczania tych kosztów.

Art. 20.

Wojewoda umorzy postępowanie w przypadku uiszczenia przez dłużnika należności zaległych (art. 4 ust. (11) oraz już powstałych kosztów postępowania. Umorzenie postępowania, dotyczącego należności Skarbu Państwa, może nastąpić tylko po porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej.

Art. 21.

Upoważnia się Radę Ministrów do ustalenia w drodze rozporządzeń na wniosek Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych, jakie przepisy rozporządzenia niniejszego i na jakich obszarach Państwa i w jakich terminach tracą moc obowiązującą; rozporządzenie Rady Ministrów może również przesunąć termin 1 stycznia 1936 r., przewidziany w art. 3 ust. (1).

Art. 22.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego poručza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Skarbu w prozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

Art. 23.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 28 września Nr. 225 Rok 1936

Poz. 394. Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 września 1936 r. w sprawie dodatkowego kredytu w budżecie Ministerstwa Przemysłu i Handlu na rok 1936/37.

Poz. 395. Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 września 1936 r. w sprawie dodatkowego kredytu w budżecie Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych na rok 1936/37.

Poz. 396. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 września 1936 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1936/37.

z 29 września Nr. 226 Rok 1936

Poz. 397. Uchwała Rady Ministrów z dnia 18 września 1936 r. w sprawie zmiany statutu organizacyjnego Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Poz. 398. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1936/37 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

z 30 września Nr. 227 Rok 1936

Poz. 399. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 września 1936 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 400. Ogłoszenie Prezesa Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 września 1936 r.

w sprawie list ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych w Poznaniu, Gdyni, Bydgoszczy, Grudziądzu i Toruniu.

z 1 października Nr. 228 Rok 1936

z 2 października Nr. 229 Rok 1936

Poz. 401. Uchwała Rady Ministrów z dnia 17 września 1936 r. w sprawie wyznaczenia delegata Rządu na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 120) dla arcybiskupstwa warszawskiego oraz diecezyj: płockiej, podlaskiej i łomżyńskiej.

Poz. 402. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 września 1936 r. o zmianie nazwy osiedla „Radiostacja“ na „Boernerowo“.

z 3 października Nr. 230 Rok 1936

Poz. 403. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 404. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyza Zasługi.

Poz. 405. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 26 września 1936 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do Rady Łódzkiej Izby Rolniczej.

z 5 października Nr. 231 Rok 1936

Poz. 406. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 28 września 1936 r. L. D. IV. 21688/3/36 w sprawie uzupełnienia okólnika L. D. IV. 27967/3/35 z dnia 31 października 1935 r. o potwierdzaniu przez urzędy celne wywozu towarów za granicę.

Poz. 407. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 26 września 1936 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do Rady Lubelskiej Izby Rolniczej.

z 6 października Nr. 232 Rok 1936

Poz. 408. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 września 1936 r. o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 14 maja 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cegielni na obszarze miejscowości: Rudnicze, Żabikowo, Junikowo, Kotowo, Świerczewo i Fabianowo pow. poznańskiego.

Poz. 409. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 września 1936 r. o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 30 czerwca 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cukrowni na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego z wyłączeniem cukrowni „Pelplin“ i „Wierzchosławice“.

z 7 października Nr. 233 Rok 1936

Poz. 410. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 września 1936 r. o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 18 maja 1936 r. w części nieobjętej orzeczeniem Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 4 maja 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle budowlanym na obszarze województwa poznańskiego z wyjątkiem niektórych powiatów, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Poznania i okolicy.

Poz. 411. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 września 1936 r. o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 16 maja 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót brukarskich na obszarze m. Poznania i pow. poznańskiego.

C.

Bibliografia.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Świadczenia w naturze — (szarwark)“ L. Stasek.

Nakładem Samorządowego Instytutu Wydawniczego w Warszawie (Miodowa 6) ukazała się praca Leona Staska, referentarza w Departamencie Samorządu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych p. t. „Świadczenia w naturze (szarwark)“.

Praca ta, opierając się na ustawie z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne, zawiera obszerne wyjaśnienie przepisów tej ustawy i rozporządzenia wykonawczego oraz materiał pomocniczy w postaci zestawienia przepisów, wiążących się z szarwarkiem, i konkretnych wskazówek i wzorów, co do sposobu wymiaru i poboru szarwarku.

„Świadczenia w naturze“ zaleca się do użytku gmin wiejskich i miejskich niewydzielonych, powiatowych zarządów drogowych, powiatowych związków samorządowych, referatów melioracyjnych starostw oraz urzędów wojewódzkich.

„Obowiązki i zadania gminy w sprawach drogowych“ P. Typiak.

Związek Pracowników Samorządu Terytorialnego R. P. wydał podręcznik p. t. „Obowiązki i zadania gminy w sprawach drogowych“, opracowany przez Piotra Typiaka, inspektora w urzędzie wojewódzkim stanisławowskim, b. radcę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Książka ta (203 str. druku, tablice, rysunki, zestawienia) zawiera zbiór przepisów drogowych z komentarzami oraz objaśnienia techniczne dotyczące budowy i konserwacji dróg gminnych i mostów, wskazówki organizacyjne i t. p. Pracę p. Typiaka, zgodnie z opinią Ministerstwa Komunikacji, zaleca się do użytku zarządów gmin wiejskich.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.